

ILOS' årsplan 2024-2025

Innledning

ILOS' årsplan må ses i sammenheng med instituttets strategi, hvor hovedmålet er at ILOS skal være et institutt for forskning og utdanning av høy kvalitet og et attraktivt studie- og arbeidssted. Vi er et tverrfaglig institutt og skal spille en viktig rolle i samfunnsutviklingen.

Samtidig skjer det store endringer på instituttet, og spesielt innen utdanning vil vi jobbe med prosjektene som vi har planlagt innenfor fakultetets strategiske satsninger 2024–2028.

De foreslåtte årsplantiltakene tar utgangspunkt i kjente utfordringer innen forskning og utdanning og er på begge områder en del av et langsiktig arbeid. Instituttet har i flere år jobbet med studiekvalitet og læringsmiljø. Vi har flere studietilbud som kan vise til gode resultater, men flere har fortsatt utfordringer med rekruttering og gjennomføring, og dette fortsetter vi å jobbe med. Dette er viktig både fordi vi må ta bedre grep om utdanningen slik at vi fyller samfunnsoppgavet vårt, men samtidig er det viktig for instituttets økonomi at vi klarer å bli bedre.

Vi skal fortsette å utvikle de tingene som fungerer godt, og vi skal videreføre arbeidet med arbeidsmiljøet ved instituttet. Våren 2024 skal hele UiO gjennomføre Arbeidsmiljø - og klimaundersøkelsen (ARK). Undersøkelsen blir sendt ut i februar, med påfølgende oppfølgingsprosesser der målet er å utvikle gode arbeidsmiljøtiltak.

Forskning

ILOS fortsetter arbeidet med å styrke forskningskulturen ved instituttet. Ved å skape gode forskningsmiljøer og godt arbeidsmiljø vil vi stimulere til økt forskningsaktivitet. Dette mener vi vil øke våre sjanser for å hente inn eksterne midler betraktelig. Instituttet er økonomisk avhengig av at våre forskere får eksterntfinansierte forskningsprosjekter. Vi ønsker også å trekke gode forskningsmiljøer aktivt inn i ph.d.-utdanningen og mener dette vil være utviklende både for forskere og stipendiater.

Fakultetet har lyktes godt med ERC-søknader de siste årene, og ILOS har fått ett prosjekt innvilget. Instituttet ønsker å følge opp forskere som ønsker å søke eksterntfinansiering tettere og vil lage et spesifikt opplegg for dette.

Vi vil:

- Oppfordre enkeltforskere og forskergrupper til å søke eksterne midler (NFR, NOS-HS, ERC, Horisont Europa, HERA).

- Arrangere prosjektforberedende workshop en gang i semesteret.
- Legge til rette for intensiv søknadskriveperiode for fast ansatte forskere som arbeider med søknad om eksterne forskningsmidler.
- Fortsette å følge opp UiOs store satsninger (UiO:Demokrati, UiO:Livsvitenskap og UiO:Energi og miljø) slik at forskere ved ILOS kan delta og inngå i samarbeid i denne satsningen.
- Kartlegge eksisterende databaser og bruk av digitale verktøy ved ILOS og synliggjøre disse.
- Følge opp arbeidet med fakultetets digitale strategi.

Forventede resultater 2024:

- Prosjektforberedende workshops er avholdt.
- Forskergruppene utgjør stabile, gode og inkluderende forskningsmiljøer.
- Flere av forskergruppene skal ha gitt kurs for ph.d.-utdanningen.
- Minst tre eksternfinansierte prosjekter er innvilget i perioden.
- Ansatte som forbereder ERC-søknader får tilpasset søknadsstøtte.

Ph.d.-programmet

Ph.d.-utdanningen ved HF er av høy kvalitet. Fakultetet har satt i gang endringer av programmet etter en større evaluering, og instituttet følger opp fakultetets handlingsplan.

Instituttet mener det er viktig at stipendiatene integreres i forskerfellesskapet fra start. Dette gjøres både ved at alle nye stipendiater skal tilknyttes en forskergruppe, og ved å bygge et miljø stipendiatene imellom. Dette støtter vi ved å gi dem ressurser for å styrke det faglig-sosiale miljøet. Det er også viktig at veilederne er trygge i sin rolle og at de vet hvor de kan henvende seg for råd og veiledning i vanskelige situasjoner.

Fakultetsstyret har vedtatt nye retningslinjer for gjennomføringsstipendiater. ILOS følger opp de nye momentene i retningslinjene

Vi vil:

- Videreføre ordningen med felles oppstartsmøter for nye stipendiater og deres veiledere.
- Videreføre ordningen med veiledersamlinger for ansatte som veileder stipendiater.
- Bistå til sosiale møteplasser for stipendiatene ved instituttet.
- Oppfordre instituttets forskere til å lage gode og relevante forskerutdanningskurs.

Utdanning og læringsmiljø

Vi skal til enhver tid tilby utdanning av høy kvalitet til våre studenter. I tillegg til at det er viktig for oss og samfunnet å gi god utdanning, utgjør utdanningskomponenten den viktigste delen av finansieringen av instituttet. Derfor trenger instituttet mer overblikk over samsvaret mellom ressursbruk, studenttall og aktiviteter. Dette arbeidet er omfattende og fortsetter. Videre ser vi at

rekrutteringen til masterstudiene våre har vært fallende de siste årene, og det er viktig å få snudd denne trenden.

Instituttet vil i årene fremover følge opp de strategiske satsingene som er innmeldt til fakultetet. Dette innebærer at vi skal arbeide med vår førsteårssatsing, der vi vil sikre nye studenter et bedre mottak og samtidig gi dem tilhørighet gjennom hele studiet. Dette vil vi sikre med en ny instituttspesifikk ex.fac. for våre programstudenter innen fremmedspråk og engelsk. Vi ønsker også å gi fremmedspråkstudentene et digitalt forkurs, noe som vil minske gapet mange føler på etter overgangen til universitetet. Enkelte av disse tiltakene forutsetter finansiering fra fakultetet, mens andre kan gjennomføres uavhengig av ekstra midler.

På masternivå vil vi jobbe med en helhetlig reform av masterutdanningene våre for å få bedre rekruttering og høyere gjennomføring.

Det er viktig at arbeidslivet ser verdien av utdanninger fra ILOS og at våre kandidater er godt skodde for overgangen til arbeidslivet. Instituttet ser at det er viktig å gjøre studiene samfunnsrelevante, og ett av tiltakene vi jobber med er å få flere studenter til å delta på våre praksisemner.

Internasjonalisering er et prioritert område for hele universitetet, ikke minst for ILOS. Vi vil utforske mulighetene som ligger innenfor Circle U.-samarbeidet. Innenfor de strategiske satsingene fokuserer vi på at studentene skal reise på felles studieturer, noe som vil gi dem et økt faglig-sosialt utbytte.

Vi vil:

- Følge opp tiltakene våre innen de strategiske satsingene.
- Utvikle bærekraftperspektiver i studietilbudet.
- Legge til rette for økt bruk av alumner.

Forventede resultater 2024:

- Ha flere studenter som tar eksamen på våre emner.
- Ha flere studenter som velger praksisemner.

Kunnskap i bruk

ILOS forvalter kunnskap som er av stor interesse for verden utenfor instituttet. Ansatte på ILOS skal bidra til HF's «Inn i historien-Humaniorafestivalen 2024».

Vi vil:

- Legge til rette for at ansatte på ILOS kan bidra på Humaniorafestivalen i mars 2024.

Arbeidsmiljø og mangfold

Tillit og åpenhet er vesentlige faktorer i et godt arbeidsmiljø. Instituttet vil fortsette åpenhetslinjen gjennom bruk av nyhetsbrev og møter med ulike ansattgrupper og fagmiljøer, der ledelsen informerer om pågående prosesser.

I tillegg vil ledelsen følge opp Arbeidsmiljø- og klimaundersøkelsen. Målet med ARK er å utvikle gode arbeidsmiljøtiltak, og instituttet vil jobbe konkret med dette våren 2024.

Vi vil:

- Fortsette å arbeide for transparens i ledelsen av instituttet.
- Arrangere årlige instituttseminar.

Forventede resultater 2024

- ARK er gjennomført på instituttet.
- ARK er fulgt opp gjennom konkrete tiltak, utarbeidet av alle ansatte.

Grønt ILOS

Med utgangspunkt i sentralt vedtatte retningslinjer og avtaler, skal instituttledelsen legge til rette for mest mulig klimavennlige reiser, og hele organisasjonen skal støtte opp om videreutviklingen av gode digitale løsninger for ansatte og studenter.

Klima og miljø er vår tids største utfordringer. Korona gav oss en rekke nye verktøy for å begrense reising. Samtidig har vi lært at vi trenger sosial kontakt og fysiske møteplasser. Fremtidens ILOS må balansere disse to hensynene. Færre reiser er ønskelig, og når forskere reiser inn eller ut, oppfordrer vi til lenger opphold og større faglig utbytte per reise.

Instituttet skal være bevisst sine valg i forbindelse med arrangementer og møtevirksomhet. Vi skal velge grønne og bærekraftige løsninger. Også digitale løsninger og databruk har miljøkostnader. Vi ønsker å begrense utskrifter fra digitale plattformer og at kopiering begrenses. Også lagring av data krever ressurser, og en gjennomgang av lagrede data vil spare mye energi.

Instituttet skal legge til rette for at ansatte skal kunne ta gode valg for lagring og sletting av data.

Vi vil:

- Legge til rette for hybride eller digitale seminarer og konferanser.
- Legge til rette for hybride disputaser.
- Oppfordre fagmiljøene til å foreslå forskere med kort reisevei til doktorgradskomiteer.
- Oppfordre til å reise med tog der det er rimelig.
- Oppfordre til at gjesteforelesere og -forskere gir flere forelesninger når de kommer og på den måten bidrar inn i fagmiljøene.
- Oppfordre alle til å skrive ut og kopiere mindre.
- Arrangere *Døde dokumenters dag* – en *shut up & delete*-økt for digitalt miljøvern.

Forventede resultater 2024

- Alle ansatte har gått gjennom egne hjemmeområder for å redusere mengden digitale dokumenter.
- Instituttets fellesområder er gjennomgått og den totale mengden digitalt søppel er redusert.
- Flere av instituttets disputaser er gjennomført på en mer miljøvennlig måte.